Ner 206. ROK 1834. WTOREK 9 WRZEŚNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Złp. 12. miesięczne Złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Gorgoniusza M.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Dziś Znajbóg.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red. w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepla podlug Reaumura	Therm. suchy	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi.
7	27" 7"316	9°,7	3°,96	Pn. Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	Mgła
8. 12	6, 276	19, 3	4, 39	„ średni	„ „	
3	5, 657	2b, 1	4, 75	„ „	Pogoda	
9	5, 359	+14, 8	4, 25	„ słaby	„ „	

Cześć Polityczna.

Kraków 8 Września. Przybyli tu kupcy z Węgier, mają piękne arbuzy niezwyczayné wielkości i miotły ryżowe do sprzedania, i sprzedają to wszystko za bardzo pomierną cenę, w domu zajezdnym Doranta przy ulicy St. Jozefa.

WIADOMOŚCI Z OSTATNIEY POCZTY.

Paryż 26 Sierpnia. Król pracował wczoray z ministrami spraw zagranicznych i marynarki, — z ostatnim dwie godziny.

Marszałek Garard otrzymał tey nocy depeszę z Bajonny, którą natychmiast posłał ministrowi spraw zagranicznych. Minister ten, udał się dziś rano do króla z którym miał konferencyą w obecności ministra marynarki.

Xiąże Talleyrand pracował dziś znowu z ministrem spraw zagranicznych.

Dnia 27 Sierpnia. Xiąże Talleyrand odwiedził wczoray posła rossyiskiego hrabię Pozzo di Borgo i bawił u niego półtory godziny.

Dzisieysze dzienniki ministeryalne, zawierają depeszę telegraficzną z Bajonny pod dniem 25tym b. m. donoszącą, znowu, że Rodil dnia 24 zbliżył się do Elizondy, — że w dolinie Bastan panowała znowu straszna trwoga, — że D. Carlos udał się gościńcem ku Erigny (Enguy?) — i że Zumalacarreguy ścigany przez jenerała Lorenzo znaydaje się także w dolinie Erro.

Rozchodzi się pogłoska, że ministrowie dwóch wielkich mocarstw podali notę do rządu francuskiego, z protestacyą przeciw dodatkowemu artykułowi traktatu czterech mocarstw sprzymierzonych, tyczącemu się przetrząsania cudzych neutralnych okrętów.

Berlin 1 Września wieczorem. W drodze nadzwyczayné nadeszły tu dziś listy z Paryża, po dzień 28 Sierpnia. W skutku niepomyślnych wiadomości z Madrytu o redukcyi rentów hiszpańskich, kurs takowych spadł w następującym sposobie:

Giełda 27 Lipca. Pięcio procentowe 33¾ trzyprocentowe 25. — za 100

Giełda 28 Listopada. Pięcio procentowe 30 ½ trzy procentowe 21¾ za 1000.

(G. P. S.)

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

Petersburg 14 Sierpnia. Jenerał-adjutant Chrapowicki, którego N. Pan wysłał do Tuli z funduszami wsparcia tamteyszych pogorzelców, odbył tę podróż 900 wiorst wynoszącą, bez względu na własne zdrowie, w przeciągu półtrzecia dnia.

Projekt wystawienia w Kiachcie domów składowych na towary dla handlu z Chinami, zyskał naywyższe zatwierdzenie.

Jeszcze w ciągu b. r., wyjdzie piérwszy tom etymologicznego słownika języka rossyjskiego przez P. Reiff. Jest to jak wiadomo dzieło, uwieńczone wielką nagrodą przez Demidowa wyznaczoną.

Odessa 5 *Sierpnia*. Dnia wczorajszego zawinął tu z Mikołajewa nowy statek parowy »Cesarzowa Alexandra,« należący do tutejszego towarzystwa statków parowych. Nieco późniéy nadpłynął jacht »Rezwaja« mający na swém pokładzie hrabinę Worońcow wracającą z Krymu. Jenerał hrabia Witt wyjechał do Petersburga.

Dnia 13 *Sierpnia*. Reskrypt Cesarski do jenerała jazdy hrabiego Wita dany w Peterhofie, 7 lipca. *Hrabio Janie, synu Józefa!* Minister wojny podał do Mojéy wiadomości raport wasz do niego, z dnia 15 zeszłego czerwca. W tym raporcie donieśliście, że projekt wasz we względzie zaopatrzenie w żywność chersońskich osad wojskowych, dotkniętych w przeszłym roku klęską nieurodzaju, przyprowadzony został do skutku; że pułki 2go odwodowego korpusu jazdy, nie wychodząc ze swych okręgów, miały dostatek żywności i znajdują się w dobrym, co do wojskowości, stanie; cała wojskowa osada wyżywiła się aż do nowego żniwa, siewy ozime i jare odbywały się w powiększonéy nawet ilości, pozostało jeszcze w zapasie do 50,000 czetwerti zboża; w opale nie doznano niedostatku, bydło uchowało się w całości i niezwyczajnych chorób nie było.

„Z niepospolitém zadowolnieniem czytałem to doniesienie: i jako zdanie sprawy z czynności Waszych, i jak ziszczenie Mojego w tym względzie oczekiwania. Odpowiedziawszy tym sposobem w zupełności Mojemu, zawsze niezmiennemu, ku wam zaufaniu, wyście pozyskali nowe prawo do szczególnéy Mojéy łaski. Oświadczając ją wam, i powtarzając wyrazy zupełnéy méy wdzięczności, dozwalam wam uczynić przedstawienie o wynagrodzeniu urzędników, którzy działali w przedmiocie wspomnionego polecenia i których wy godnemi nagrody osądzicie.«

»Pozostaję wam zawsze przychylnym.«

Ukaz rządzącego senatu. Postanowiono: iż od osób znajdujących się zagranicą, prośby do sądownictw rossyjskich mogą bydź przesyłane na prostym papierze i cały przewód spraw, z tych próśb wynikłych, ma się na takimże papierze odbywać. To prawidło nie rozciąga się na królestwo Polskie, ani na Finlandją, z których to krajów prośby powinny bydź i od krajowców, i od znajdujących się tam Rossjan, przysyłane na papierze stęplowym przepisanéy wartości; ku czemu minister skarbu ma opatrzyć tameczne kassy w dostateczną ilość takowego papieru.

Nadzwyczajny poseł przy dworze austryjackim rzecz: radca tajny, Tatyszczew, wyjechał do Moskwy. (*G. w.*)

Berlin 20 *Sierpnia*. Xiąże Broglie przybył z rodziną swoją do Akwisgranu.

Podług doniesień z Swinemunde, król przybył tam dnia 21 w samo południe. Wszystkie znajdujące się w porcie okręty wywiesiły bandery swoje. Całe miasto wyszło na powitanie monarchy; port był zapełniony różnego rodzaju łodziami. Przyjąwszy król na pokładzie władze mieyskie i portowe, wypłynął o godzinie 1 w dalszą drogę. Okręt parowy »Izora» na którym płynie, prowadził z sobą na linije, rossyiskiego lugra »*Oranienbaum*» o dziesięciu działach: ażeby był pod ręką w razie nieprzewidzianéy jakiéy potrzeby. Okręty wojenne rossyiskie, które oprócz wspomnionego lugra zawinęły dnia 17 i 18 do Swinemunde, a mianowicie: okręt parowy »Herkules» o 24 działach; korweta »Navarin» o 20 działach, także fregaty »Pallas» i »Castor» każda o 52 działach i szoner »Raduga» o 14 działach, wypłynęły d. 23 na powrot do Petersburga. Wszystkie te okręty towarzyszyły statkowi parowemu »Izora,» na którym wracał królewicz następca tronu z małżonką swoją z Petersburga. (*G. w.*)

Londyn 22 *Sierpnia*. W Plymouth mówiono, że Sir James Cockburn, mianowany jest gubernatorem wyspy St. Heleny i należącéy do niéy wyspy *Ascension*.

Właściciele papierów hiszpańskich w Londynie, zebrali się dnia wczorajszego bardzo licznie i uradzili, ażeby podać do królowéy rejentki i do kortezów, przedstawienie przeciwko projektowi hr. Torreno.

Statek parowy »Carron» przywiózł do Malty wiadomości ze Smirny pod d. 23 lipca. Admirał Sir Josiah Rowley, znaydował się z 6 okrętami linijowemi w porcie Vurla, gdzie tymczasowie powróciła flotta angielska, odbywszy krążenie po wodach Lewantu. Okręt »Canopus» przyłączył się do niéy. Podług wiadomości tą samą drogą odebranych z Grecyi, a sięgających do d. 26 lipca, panowały

jeszcze w tym kraju niespokoyności. Rozdwojeni między sobą członkowie rejencyi, nie byli w możności utrzymać powagi prawa, a z powodu obawy jaką wzniecały niepokoje w Mainie, chciano nawet wezwać pomocy mocarstw opiekuńczych. Wydalenie Maurokordatego z rady państwa, uważają za wielkie dla kraju nieszczęście, a Grecy tak dalece są rozjątrzeni przeciwko Bawarczykom, że ich za ciemiężców swoich uważają. — Poseł grecki w Londynie, P. Trikupis, został odwołany, z przyczyny, że się nie stósował do danych instrukcyi.

Poszukiwania i środki ostrożności jakie niedawno w Paryżu przedsiębrano, miały na celu wyśledzenie D. Carlosa, o którym mówiono, że się tam od dni kilku ukrywał.

Globe mówi, »Pewne pismo poranne donosi dzisiay, iż zeszłego piątku pełnomocnicy Francyi i Anglii podpisali dodatkowe artykuły do traktatu poczwórnego przymierza. Zachodzi tu może pomyłka w dacie, mimo to wszakże jest rzeczą niemniéy prawdopodobną, iż uznano potrzebę przyjęcia kilku nowych warunków, któreby usunęły wszelkie wątpliwości mogące jeszcze zaciemniać brzmienie tego traktatu, oraz któreby przysposobiły pewne środki inne niż interwencya zbroyna, a zdolno przecież położyć koniec domowéy woynie w Hiszpanii, zatamować dowóz broni, ammunicyi i t. p. Wszystko dowodzi, że ministeryum hiszpańskie, wyjąwszy przypadek nagléy ostateczności, nie zezwoli na interwencyą, która w takim nawet razie nastąpiłaby w sposób naymniéy drażliwy i jak naymniéy czyniący zachodu.»

(*G. W.*)

Paryż 19 *Sierpnia.* Do ministerium spraw wewnętrznych miało nadeyść doniesienie z Lugdunu, że między klassą robotniczą, zaczyna się znowu objawiać duch niespokoyności. Nie obawiano się przecież złych skutków, bo załoga jak naylepszym duchem była ożywiona.

Donoszą z Oranu, że cesarz Marokański chcąc położyć koniec krwawéy walce pomiędzy Mustafą i Abdel-Kaderem, posłał brata swojego na pośrednika. Według podobieństwa, wyśle jenerał Desmichels adjutanta swego do Maurytańskiego xiążęcia, w tymże samym celu. Od czasu jak Mustapha poniósł ostatnią klęskę, pokolenia Arabów okazują mu widoczną oziębłość.

Dnia 21 *Sierpnia.* Arcy-biskup renneński pisał do xiędza La Mennais list następujący: »Uczuciom jedynie mego serca i przychylności ku WPanu ulegam, czyniąc mu wynurzenie mojéy głębokiéy boleści. I gdzież mam szukać pocieszenia, jeźli nie u tego, który zadawszy tak dotkliwą ranę, sam ją tylko zagoić może? Twóy opór przeciw stolicy świętéy będzież chwilowym, albo.... nie będę kończył. Nie tracę jeszcze zupełnie nadziei, ponieważ cię uważałem zawsze za człowieka dobréy wiary. Fenelon wskazał ci piękny wzór. Jesteś zdolnym iść jego śladem, jeśli tylko zechcesz bydź samym sobą. Kościół, jako strapiona matka, otwiéra ci swe łono: nie zechcesz jéy zasmucać dłużéy. Zapomniy na chwilę o nieudolności tego który cię prosi i zaklina, abyś się wstrzymał nad brzegiem przepaści; wspólny nasz boski mistrz, może użyć naysłabszych narzędzi do zapewnienia tryumfu swéy sprawie. Jesteś niepokonanym w jéy obronie, ale bezsilnym do walczenia przeciwko niéy. Powróć do grona łagodnych i uległych dzieci, a nieprzyjaciele religii, nad którymi ubolewać i razem z nimi walczyć musimy, zaprzestaną swoich okrzyków radosnych, i będą drżeć jeszcze. Autor *uwag o Indifferentizmie* zrodzony jest, aby ich gromił i zwyciężał; a nie na to, aby się stał ich pomocnikiem.»

Odpowiedź xiędza de la Mennais:

»Nayprzewielebnieyszy oycze! Winienem waszéy cześci podziękować za list z d. 20 lipca, którym mię uczcić raczyłeś. Wynurzone w nim uczucia czułéy życzliwości, nakazują mi oświadczyć waszéy cześci moją szczerą wdzięczność, czego tém chętniéy dopełniam, iż mi to daje sposobność ponowić zapewnienie mojego wysokiego poważania z którém mam zaszczyt zostawać. Waszéy nayprzewielebnieyszéy cześci uniżony sługa. T. de La Mennais.» — Pismo *l'Univers religieux* tak się względem powyższych listów wynurza: »Jakże czuła troskliwość oyca! jakie wyrażenia apostolskie, malują się w tych przestrogach czcigodnego arcybiskupa z Rennes i w jego postępowaniu względem xiędza La Mennais! Lecz jakaż boleść serce przeymuje, czytając odpowiedź ostatniego.»

(*G. W.*)

Monachium 19 *sierpnia.* Królewicz następca tronu, wyjechał wczoraj rano do Wie-

dnia. Policja tutejsza' przedsiebierze środki ostrożności względem studentów jadących na czas wakacyi do domów swoich. Uczniom szkół wyższych, którzy przez czas ferji chcą pozostać w Monachjum, polecono, aby się opatrzyli w zaświadczenia policyjne. Do Grecyi wysłano onegdaj 70 ochotników; między tymi 14 ułanów, na czele których jest hra: Norman, brat zmarłego w Grecyi, wirtemberskiego jenerała hr. Norman-Ehrenfels. — Werbowanie do służby greckiéy, nie ustaje; wielu oficerów zagranicznych, a nawet Węgrów, zgłosiło się do niéy, ale że żądano aby weszli w stopniach podoficerskich, przystać na to nie chcieli. (G. W.)

Frankfort 21 *sierpnia.* Po kilkotygodniowéy przerwie, sejm niemiecki rozpoczął posiedzenie swoje pod przewodnictwem posła pruskiego pana Nagler. Redukcja długu hiszpańskiego, zadała cios okropny tutejszemu stanowi handlowemu; niektóre domy handlowe, tracą na niéj milijony. Senior znanego domu Rotszyldów, którego kapitały daléj sięgają niż sięgały działa Napoleona, zapadł mocno na zdrowiu. (G. W.)

Haga 21 *sierpnia,* Na giełdzie amszterdamskiéy ogłoszono prospekt nowéy 5procentowéy pożyczki dla D. Karlosa, na summę 125 miljonów fr., zawartéy po 65 prct. Obligacje będą podpisane przez barona Haber, który bezpośrednio z samym D. Karlosem układ zawierał. W Amszterdamie przyjmują podpisy pp. Lepel i Lebouchre. Pięćprocentowe renty hiszpańskie, przyjmowane będą w $\frac{1}{5}$ części za gotówkę po 65 prct.

Dnia 21 *sierpnia.* Królowa powróciła już z lądu stałego i przybyła do Windsor.

Hrabia Grej wyjechał do północnéy Anglii. W New Castle przyjmowano go z nadzwyczajną okazałością; ze wszystkich okien powywieszano chorągwie i w dzwony uderzono. Deputacya obywatelska powitała hrabiego przed bramami miasta i w uroczystéy processyi odprowadziła do ratusza, gdzie miano do niego mowy i złożono mu liczne adresy innych miast okolicznych. G. W.

Bruxella 20 *Sierpnia.* Wczorayszy *Monitor* ogłosił prawo, dozwalające ministrowi wojny, kredyt dodatkowy na wydatki jego wydziału. — Z obawy aby powrót uwolnionych przez wyrok sądu przysięgłych w Mons, nie stał się przyczyną zamieszania woysko było zawczoray w pogotowiu na każde wezwanie i liczne patrole przechodziły po ulicach. Spokoyność niebyła jednak naruszona, chociaż mnóstwo ludu wyszło naprzeciw wracających, a ci przybyli wieczorem na 17 wozach.

L'Independent donosi, że jenerał v. Halen nie chciał odpowiadać na czynione mu pytania gdy był badany, odwołując się do belgickiego konsula. Wywieziono go za granicę pod eskortą.

Oficerowie załogi w Mecheln, którzy dawniéy należeli do wielkiego wojska, dawali d. 15 sierpnia, jako w rocznicę urodzin Napoleona, świetny obiad na cześć jego.

Mons 17 *sierpnia.* Dziś ukończył się proces oskarżonych o rabunek w Bruxelli. Sąd przysięgłych odpowiedział *negative* na wszystkie, w liczbie 287 przełożone mu pytania, poczém prezydujący w sądzie, wydał wyrok uwalniający wszystkich oskarżonych. Niektórzy z nich udali się natychmiast do domów swoich, inni przenocowali jeszcze w więzieniu. Zbierano na nich składkę, do któréy się sędziowie przyczynili. (G. W.)

Konstantynopol 4 *Sierpnia.* Spokoyność na wyspie Samos już jest zupełnie przywrócona. Mieszkańcy uznali w całey rozciągłości władzę sułtana i obowiązali się stawić zakładników na dowód wierności swojey. — Tak więc sprawa ta, jakkolwiek do rzędu ważnieyszych nie należąca, już jest ostatecznie uregulowana. Lecz wcale inaczey dzieje się w Syryi, gdzie panuje wielkie zamieszanie a trudno przewidzieć do czego jeszcze Ibrahima paszę doprowadzić może. Jeżeli można dać wiarę pogłoskom, powstańcy syryjscy mieli odnieść znaczne nad arabami korzyści, a nawet sam Ibrahim dostał się w ich ręce. Ale jedno i drugie jest niepodobne do prawdy, albowiem Porta zachowuje naywiększe milczenie o wypadkach w Syryi, którym nieomieszkałaby zapewne dać jak naywiększą jawność, gdyby arabowie rzeczywiście klęski jakie ponieśli. Wszelako z trudnością tylko będzie mógł Ibrahim podbić napowrot tę prowincyą, co jeżeli mu się nie uda, odwrót jego do Egiptu stanie się nieodzownym. Teraz jest pora, w któréy Ibrahim może okazać swoje zdolności wojenne, wszystkie bowiem poprzednie zwycięztwa jego, były skutkiem złota i zdrady. Za dni kilka wyjaśni się prawdziwy stan Syryi. Jeżeli się potwierdzą powyżéy przytoczone pogłoski, Mehemed Ali nietylko Syryę ale własną głowę na igrzysko losu wystawi, bo wtenczas dosyć jednego skinienia sułtana, ażeby zgnębić potężnego satrapę. Można więc przewidywać, że Mehemed Ali użyje wszelkich sprężyn, ażeby wystąpić z groźną siłą na polu walki. Wiadomo tu, że czyni wielkie przygotowania, i że postanowił przydać Ibrachimowi 8000 wyborowego woyska swojego. (G. W.)